

Sisäministeri
Kai Mykkänen

Itä-Lapin kuntien (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) edustajina esitämme arvoisalle sisäministerille seuraavia toimenpiteitä:

Itä-Lapissa asuvat, alueen elinkeinoelämä ja julkisten palveluiden tuottajat pitävät erittäin tervetulleena hallituksen valmistelemaa esitystä poliisin resurssien vahvistamisesta 60 poliisin viralla vuodesta 2019 alkaen.

Itä-Lapissa yksi kahden poliisin muodostama partio vastaa työvuorossaan Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Sallan ja Savukosken päivystyksestä, jonka operatiivinen johtokeskus sijaitsee Rovaniemellä Lapin poliisissa.

1. Esitämme, että työvuorossa toimivien poliisien lukumäärää Itä-Lapissa lisätään ja valtion vuoden 2019 budjettiin esitettyä poliisin lisäresurssia kohdennetaan Itä-Lappiin.

Lukuisat tilanteet poliisin avun saamisessa ovat alueellamme osoittaneet, että yksi partio on aivan liian vähän. Apua tilanteisiin poliisilta ei läheskään aina ole saatavilla ja sittenkin kun on, avun saaminen kestää kohtuuttoman pitkään – vasteaika alueella on yleisesti 35 - 110 minuuttia. Työvuorossa oleva ainut partio voi olla tehtävässään toiminta-alueen toisella laidalla 400 kilometrin päässä, kun samaan aikaan toinen avun tarve ilmenee. Poliisin resurssin yleinen niukkuus koko Lapissa vaikuttaa tällaisissa tilanteissa vielä niin, ettei naapuripartion alueelta ole virka-apua välttämättä saatavilla, tai jos onkin, se voi olla hankalimmillaan satojen kilometrien päässä. Lapin poliisiresurssit ovat liian pienet alueen laajuuteen ja tehtävien moninaisuuteen ja määrään nähden.

Asukkaiden tai matkailijoiden omatoimisuuden varaan tilannetta ei voida eikä kuulu jättää. Alueellamme kehittyvä vahvasti kansainvälinen toiminta eri aloilla, metsätalous- ja teollisuus, matkailu ja kaivannaistoiminta. Se näkyy liikennemäärien, erityisesti raskaan liikenteen ja matkailuliikenteen määrän kasvuna. Itä-Lapissa sijaitsee Sallan kansainvälinen rajanylityspaikka, Sallan, Suomen, Pyhä-Luoston, Riisitunturin ja Kirintövaaran matkailukeskukset sekä useita matkailijoiden suosimia kansallis- ja luonnonpuistoja. Myös perinteinen porotalous ja alkutuotanto ovat alueellamme merkittäviä elinkeinoja.

Sosiaalisen rakenteen murrokset sekä työllisyys- ja väestökehitys ovat saattaneet eri ikäryhmistä enenevässä määrin ihmisiä kriiseihin, jotka ilmenevät mm. nuorten ja lasten keskuudessa huumaavien aineiden käytön ja kokeilujen kasvuna. Tieto Itä-Lapin poliisin resurssin minimaalisuudesta on saavuttanut alueen ulkopuoleltakin ne tahot, jotka edistävät valvonnan puuttuessa lasten ja nuorten, työikäisten ja ikä-ihmisten terveyden ja turvallisuuden kannalta vaarallista, rikollista toimintaa.

2. Esitämme että ministeriö selvittää tarvittavat toimenpiteet Itä-Lapin pelastustoimen haasteellisen tilanteen korjaamiseksi ja varaa tarvittavat taloudelliset resurssit Lapin pelastuslaitokselle toimenpiteiden toteuttamiseksi Itä-Lapissa.

Vastaavanlaista taloudellista lisäresursointia kuin poliisiin tarvitaan Itä-Lapissa myös palo- ja pelastustoimeen, jotta riittävä määrä osaavia ammattilaisia saadaan turvaamaan asukkaiden, elinkeinoelämän ja palvelutuottajien jokapäiväistä toimintaa.

Lapissa virka- ja työsuhteiset palokunnat toimivat Kemissä, Torniossa ja Rovaniemellä. Koko muun maakunnan palo- ja pelastustoimi on käytännössä vapaaehtoisten palokuntien varassa. Lapin pelastuslaitos on tehnyt parhaansa hankkiakseen osaavia ammattilaisia eri puolille maakuntaa mutta tilannetta ei ole saatu korjatuksi. Koulutetut ammattilaiset sijoittuvat suuremmille paikkakunnille. Itä-Lapissa on vuosia jatkunut puute osaavista palo- ja pelastustoimen ammattilaisista ja tilanne on vastaavanlainen myös Keski- ja Pohjois-Lapissa.

Itä-Lappi on monipuolisen kansainvälisen toiminnan, liikenteen ja elinkeinoelämän sekä lappilaisten perinteisten elinkeinojen alue, jolla on kansainvälinen rajanylityspaikka. Alueella investoidaan matkailuun, metsäteollisuuteen, peruselinkeinoihin ja maaperän mineraalien tutkimukseen kaivostoiminta varten. Länsi- ja Pohjois-Lapissa pelastus-, turvallisuus- ja viranomais- yhteistyö naapurimaiden kesken toimii valtioiden viranomais- sopimusten pohjalta. Itä-Lapissa vastaavanlaista joustavaa sopimusta yhteistyöstä naapurimaan pelastustoimen viranomais- kanssa ei ole käytettävissä jokapäiväisessä toiminnassa.

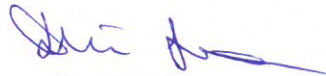
Pelastustoimen resurssipulmat vaikeuttavat elinkeinoelämää. Yritysten on järjestettävä toiminnassaan palo- ja pelastustoimen sekä asiakas- ja ym. turvallisuuden osalta asiansa laakisäteiseen kuntoon toimilupien, rahoituksen ja vakuutusten saamiseksi. Poliisin, palo- ja pelastustoimen turvallisuusrakenteiltaan puutteellinen toimintaympäristö jarruttaa ja vaikeuttaa elinkeinotoimintaa ja sen kehittymistä, vaikuttaa suoraan yritysten investointitilanteeseen, tuotantoon, turvallisuuteen ja työllisyyden kehittymiseen.

Itä-Lapin hyvinvoinnin ja talouskehityksen mahdollisuudet saadaan käyttöön sellaisessa toimintaympäristössä, jossa yhteiskunnan turvallisuus- ja pelastuspalvelun järjestelmät toimivat ja osaavaa apua on saatavilla silloin, kun tarve sitä vaatii.

Valtion rahoituksella ja henkilöstömäärällä Itä-Lapin poliisin ja pelastustoimen palveluissa on ratkaiseva merkitys alueen asukkaiden hyvinvoinnille, elinkeinojen kehittymiselle, yritysten toiminnalle ja työllisyydelle.

Annika Kostamo
yhtymähallituksen pj.
Itä-Lapin kuntayhtymä

Dina Solatie
kehittämispäällikkö
Itä-Lapin kuntayhtymä

Jakelu: Lapin poliisipäällikkö Esa Heikkinen
Turvallisuus- ja varautumistehtävälän prosessisuunnittelija Martti Soudunsaari, Lapin maakunta
Lapin Pelastuslaitos